

Elatisvõlgnike elu muutub keerulisemaks

Vabariigi valitsus kiitis heaks justiitsministeeriumis ette valmistatud eelnõu, millega muudetakse elatiste sissenõudmine tõhusamaks ning pannakse rohkem lapsevanemaid elatist maksma.

Justiitsminister Andres Anvelt selgitas, et täna heakskiidu saanud eelnõu on valitsuskoalitsiooni perepoliitikas keskse tähtsusega, kehtestades elatisraha maksmisest kõrvalehoidjatele jõulise riikliku sunni ja vähendades nii vaesusriskis elavate laste osakaalu. Eelnõu kõige olulisem mõte on panna lapsevanemaid juba ennetavalt mõtlema sellele, et elatist tuleb tasuda. „Tegemist on ju inimese enda lapsega. Kui aga vanem tõesti maksmisest kõrvale hiilib, siis on riigi ülesanne tagada, et vanem oma kohustust täidaks,“ ütles Anvelt.

Tulevikus saab kohus elatise mõjuva põhjuseta tasumata jätmise korral peatada võlgniku mootorsõiduki ja väikelaeva juhtimisõiguse, jahitunnistuse, relvaloa ja kalastuskaardi kehtivuse. Kohus saab õiguste peatamisel keelata ka nende õiguste andmise.

Teine olulisem muudatus on see, et kohtutäitur on tulevikus kohustatud regulaarsemalt elatisvõlgnikuga teatud aja tagant ühendust võtma, et selgitada välja, miks ta ei täida lapse ülalpidamiskohustust, millised on tema sissetulekud ning kuidas kavatseb võlgnik elatise võlgnevuse likvideerida. Kui muud täitemenetluse toimingud pole pika aja jooksul võimaldanud elatist sisse nõuda, siis peab kohtutäitur arestitava vara leidmiseks ja selle müümiseks võlgniku valduses olevaid ruume ja maatükki läbi otsima.

Ka selleks, et saada edaspidi riigilt erametsaomaniku või ettevõtluse alustamise toetust, ei tohi olla inimesel lapse elatise võlgnevust.

Lapse elatisnõude aegumistähtaeg pikeneb kolmelt aastalt kümnele. Praegu on täisealisel lapsel õigus saada elatist kuni 21. eluaastani juhul, kui ta omandab põhi- või keskharidust. Tulevikus on see õigus ka kuni 21-aastaselt lapsel, kes omandab kõrgharidust või õpib kutseõppe tasemeõppes.

Samuti muutub eelnõu järgi isiku töötasu ja muu sarnase tasu suuruse arvestamine selle arestimisel, nii et nende hulka saab arvestada ka muid mitterahalisi hüvesid, mida töandja töotajale võimaldab. Kohtutäiturid saavad edaspidi õiguse arestida kolmandale isikule võlgniku eest makstud rahalise kohustuse, kui kolmandatele isikutele makstud rahalised kohustused ületavad võlgnikule seadusega ettenähtud mitteaarestitava sissetuleku suuruse. Sellelega püütakse saada kätte kohtutäituri eest varjatud raha, mis on makstud võlgniku kohustuse täitmiseks kolmandale isikutele sularahas või kasutades teiste isikute kontosid. Lihtsustub ka riigi õigusabi taotlemine, kui riigi õigusabi taotletakse lapse elatise asjus.

Igal aastal teevad kohtud elatise määramise kohta üle 1000 lahendi, millest osa läheb kohtutäiturite kätte, kuna vanemad ei hakka elatist vabatahtlikult maksma. Väga suurt elatisnõuete hulka ei õnnestu aga ka kohtutäituritel sisse nõuda. Aasta alguse seisuga oli täitemenetluses üle 12 000 elatisnõude ning nendest tulenev võlgnevus kokku oli üle 10 miljoni euro.

Allikas URL: <https://www.ekei.ee/et/uudised/elatisvolgnike-elu-muutub-keerulisemaks>